

De belangstelling voor het beroep van psychiater bij studenten geneeskunde en basisartsen

J.K. TIJDINK, M.B.M. SOETHOUT, G.F. KOERSELMAN,
TH.J. TEN CATE

ACHTERGROND In verband met het huidige tekort aan psychiaters is de aantrekkelijkheid van het beroep psychiater voor studenten geneeskunde en pas afgestudeerden relevant.

DOEL Inventariseren van de interesse in de psychiatrie onder geneeskundestudenten en recent afgestudeerden en nagaan welk belangstellingsprofiel hierbij past.

METHODE Met schriftelijke vragenlijsten werden onder studenten en recent afgestudeerde artsen van het VU medisch centrum en het Universitair Medisch Centrum Utrecht de beroepskeuze voor onder meer de psychiatrie en de aantrekkelijkheid van 47 aspecten van het medisch beroep onderzocht.

RESULTATEN Circa 30% van de studenten had belangstelling voor het beroep van psychiater. Deze belangstelling was iets hoger bij eerstejaars, maar daalde gedurende de basisopleiding. Circa 6% van de recent afgestudeerden was werkzaam in de psychiatrie, maar een groter percentage had deze beroepswens voor over 5 jaar. Het belangstellingsprofiel verschilde tussen degenen met en zonder psychiatrische interesse en tussen mannen en vrouwen.

CONCLUSIE De belangstelling voor het vak psychiatrie daalt gedurende de opleiding, overeenkomend met de gemiddelde daling van de belangstelling voor alle specialismen, waarschijnlijk door een toenemende focus op één vakgebied. Psychiatrisch geïnteresseerden hebben een belangstellingsprofiel dat meer ligt in het communicatieve en psychosociale vlak, gericht op langdurige behandelrelaties en minder medisch-technisch georiënteerd; psychiatrisch geïnteresseerde vrouwen ontwikkelen na de basisopleiding meer belangstelling voor improvisatie, diagnostiek en farmacotherapie.

[TIJDSCHRIFT VOOR PSYCHIATRIE 50(2008)1, 9-17]

TREFWOORDEN psychiatrie, belangstelling, geneeskunde

In 2003 telde Nederland 2534 psychiaters en waren er 147 opleidingsplaatsen (Van der Velden e.a. 2003). Dit is ruim 15% van het totale aantal medisch specialisten in Nederland en hiermee is de psychiatrie het grootste specialisme (Capaciteitsorgaan 2005). De Nederlandse Vereniging voor Psychiatrie (NVVP) signaleerde een tekort aan psychiaters door

(toekomstige) pensioneringen, de psychotherapeutische mogelijkheden van psychiaters, vrije vestiging van psychiaters en het werken van psychiaters als beleidsmakers in de ggz. Om dit tekort tegen te gaan is het aantal opleidingsplaatsen verhoogd (Van der Velden e.a. 2001; 'Meer psychiaters' 2005; Pronk 2007). Het is de vraag of de belangstel-

ling bij studenten hiermee gelijke tred zal houden.

In verscheidene landen is er een verminderde interesse voor de opleiding tot psychiater en dreigt er een tekort aan psychiaters. In het Verenigd Koninkrijk neemt de interesse in de psychiatrie af sinds 1993 (Lambert e.a. 2006) en in de Verenigde Staten sinds 1980, met als gevolg een tekort aan psychiaters (Newton & Grayson 2003). Uit onderzoeken in Frankrijk en Noorwegen is gebleken dat ook daar de interesse in de psychiatrie laag is (Roupret e.a. 2001).

Daarom is het nuttig na te gaan hoe de belangstelling voor de opleiding tot psychiater zich in Nederland in de loop van de medische studie ontwikkelt en hoe dit belangstellingsprofiel eruit ziet. Uit follow-uponderzoek naar beroepskeuze bij afgestudeerde artsen in Nederland blijkt dat 6-10% zich specialiseert in de psychiatrie (Schaapveld & Roetman 2004), met een verschil tussen mannen en vrouwen (respectievelijk 8 en 15%) (Du Moulin e.a. 2002). Ook het imago van de psychiatrie is hierop van invloed, zoals een soms als gebrekkig ervaren wetenschappelijke fundering, ervaringen tijdens de coschappen, bezochte universiteit, ervaren intellectuele diepgang van het vakgebied en werkgebonden factoren (werktijden, loondienst en opleiding in deeltijd) (Cutler e.a. 2006; Lambert e.a. 2006; Lugtenberg e.a. 2005; Malhi e.a. 2002; Manassis e.a. 2006; Weissman e.a. 1994).

Sinds 2002 wordt in het VU medisch centrum (VUMc) en het Universitair Medisch Centrum Utrecht (UMCU) onderzoek gedaan naar determinanten van de studieloopbaan van studenten en recent afgestudeerden, met een accent op beroepskeuze. De verzamelde gegevens lenen zich goed voor een kwantitatieve analyse van de belangstelling van de medische studenten en recent afgestudeerden voor de opleiding tot psychiater met de volgende vraagstellingen: (a) Hoe ontwikkelt zich deze belangstelling tijdens de studie? (b) Is er verschil in belangstelling tussen studenten en recent afgestudeerden, tussen mannen en vrouwen, en tussen studenten of afgestudeerden van de beide universiteiten? (c) Welke aspecten van het medisch

beroep vinden psychiatrisch geïnteresseerde studenten aantrekkelijk en hoe ontwikkelt zich dit belangstellingsprofiel?

METHODE

In het studiejaar 2002/'03 ontvingen alle studenten van het VUMc en het UMCU een vragenlijst over beroepsvoorkeuren, beroepskenmerken en biografische achtergronden. De vragenlijst werd in de eerste vier studie jaren op een vast moment afgenomen (cohort 1-4) en in de laatste studie jaren in de loop van het studiejaar kort voor (cohort 5), halverwege (cohort 6) en aan het eind van de coassistentschappen (cohort 7). De studenten ontvingen de vragenlijst in een werkgroep of tijdens een vaardigheidstraining en vulden deze ter plekke in. De studenten van cohort 6 kregen de vragenlijst inclusief antwoordenvolp per post toegestuurd. In november 2002 ontvingen bovendien alle artsen die de opleiding geneeskunde aan het VUMc of het UMCU in de periode 1 juli 1999-30 juni 2002 hadden voltooid de vragenlijst inclusief antwoordenvolp per post. Adresgegevens uit het BIG-register werden hiervoor gematcht met namen van recent afgestudeerden.

Aan studenten werd gevraagd van 37 medisch-specialistische beroepen op een 5-punts-likertschaal per beroep aan te geven hoe graag zij dit zouden uitoefenen (1 = 'absoluut niet'; 2 = 'liever niet'; 3 = 'geen mening'; 4 = 'ik denk erover'; 5 = 'graag'). Over 47 aspecten van het medisch beroep werd op een 5-punts-likertschaal gevraagd hoe aantrekkelijk men dit aspect achtte (eveneens van 1 = 'absoluut niet' tot en met 5 = 'graag'). Aan de recent afgestudeerden werd dezelfde lijst voorgelegd en hun werd tevens gevraagd aan te geven in welk beroep zij werkzaam waren, wat hun eerste voorkeur was bij het artsexamen en welk beroep zij over 5 jaar zouden willen uitoefenen. In de analyse werd er bij studenten en artsen die 4 of 5 ('ik denk erover' respectievelijk 'graag') voor de specialisatie psychiatrie invulden, gekeken welke kenmerken van het medisch beroep zij 'zeer aantrekkelijk' vonden.

TABEL 1 Antwoorden van 2297 geneeskundestudenten uit alle jaren op de vraag 'hoe graag wilt u psychiater worden?' bij een enquête aan VUmc en UMCU, 2002/'03

Antwoord	Totaal	Mannen (%)	Vrouwen (%)
'Graag'	163 (7,1)	55 (7,1)	108 (7,1)
'Ik denk erover'	500 (21,8)	142 (18,2)	358 (23,6)
'Geen mening'	515 (22,4)	164 (21,0)	351 (23,1)
'Liever niet'	642 (27,9)	231 (29,6)	411 (27,1)
'Absoluut niet'	477 (20,8)	188 (24,1)	289 (19,1)

Verschillen tussen degenen met en zonder interesse voor psychiatrie werden getoetst met een χ^2 -toets. Omdat het ging om multiële parallele toetsing werd het significantieniveau $\alpha = 0,05$ aangepast door te delen door het aantal parallele toetsingen ($0,05/47 = 0,0011$); $p < 0,001$ wordt vermeld als significant; $p < 0,01$ als trendindicatie.

RESULTATEN

In totaal ontvingen 2928 studenten de vragenlijst, waarvan er 2297 (78%) werden geretourneerd. Van de 1101 aangeschreven afgestudeerden retourneerden 767 (70%) de vragenlijst. De respons onder studenten verschilde per universiteit (VUmc 93% en UMCU 65%), waarschijnlijk door een andere wijze van distribueren van de vragenlijst. De geslachtsverdeling onder de respondenten van de beide universiteiten kwam grotendeels overeen (66% vrouwen en 34% mannen) en was conform die in de totale populatie geneeskundestudenten. Bij recent afgestudeerden waren de vrouwelijke respondenten (64%) oververtegenwoordigd, vergeleken met de totale populatie recent afgestudeerde artsen (54% vrouwen).

Voorkeur bij studenten

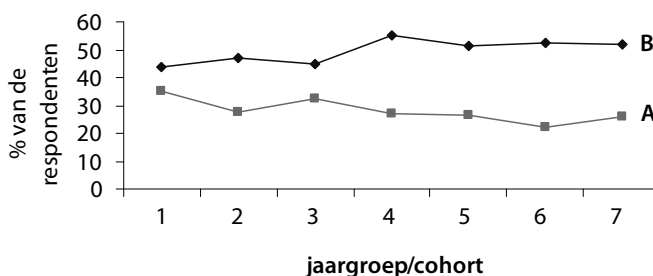
Tabel 1 laat zien dat 28,9% van de geneeskundestudenten de psychiatrie als beroep overwoog. De verdeling over de responscategorieën verschilde niet voor mannen en vrouwen bij de populatie als geheel ($\chi^2 = 1,5$; $df = 4$).

In figuur 1 is het verloop in belangstelling gedurende de studie in de opeenvolgende jaren weergegeven voor het percentage studenten met een positieve voorkeur voor de psychiatrie ('ik denk erover' en 'ik wil het graag worden') en het percentage met een negatieve voorkeur ('ik word het liever niet' en 'ik word dit absoluut niet').

Het aantal studenten dat antwoordde met 'graag' of 'ik denk erover' daalde significant tussen het eerste en laatste cohort in de studie (van 35,1% naar 25,8%; $\chi^2 = 6,90$; $df = 1$; $p < 0,01$), met name in de 'ik denk erover'-groep. Ondanks deze daling was dit percentage in alle jaren groter dan de gemiddelde voorkeur voor alle 37 specialismen tezamen (23,8 versus 17,2% voor het eerste respectievelijk laatste cohort).

Er was ook een geslachtsverschil. In cohort 1 (begin 1ste studiejaar) had 26,0% van de mannen en

FIGUUR 1 Verloop van positieve (A) en negatieve (B) voorkeur voor het beroep van psychiater tijdens de studie geneeskunde, bij een enquête aan VUmc en UMCU, 2002/'03.

39,5% van de vrouwen een positieve voorkeur voor de psychiatrie. In cohort 7 (einde 6de studiejaar) was dat afgenomen tot 20,6 respectievelijk 28,8%. Dit verschil tussen cohort 1 en 7 was significant voor de vrouwelijke studenten ($\chi^2 = 5,22$; $df = 1$; $p = 0,014$). Paradoxaal genoeg steeg het percentage van de mannelijke studenten die 'graag' invulden iets over de 6 studiejaar (van 8,0 naar 10,3%) en daalde dit voor vrouwelijke studenten (van 8,8 naar 7,1%).

Ook werd gekeken naar verschillen tussen de universiteiten. Hierbij viel op dat bij het UMCU meer studenten 'graag' invulden na 6 studiejaar dan aan het begin van de studie (dit percentage steeg van 6,7 naar 11,3). Bij het VUmc was dit omgekeerd, met een daling van 9,6 naar 5,7%. Bij het VUmc hadden significant meer vrouwen een positieve voorkeur voor de psychiatrie dan bij het UMCU (respectievelijk 32,5 versus 28,3%, $\chi^2 = 3,11$; $df = 1$; $p = 0,04$).

Voorkeur bij recent afgestudeerden

Tabel 2 laat zien dat 6,0% van de totale groep recent afgestudeerden de psychiatrie ten tijde van het artsexamen als het beroep van eerste voorkeur aangaf. Dit nam toe tot 7,0% als beroepswens voor over 5 jaar. Bij mannen steeg dit percentage van 4,0 naar 5,3 en bij vrouwen van 7,3 naar 8,2. Meer vrouwen dan mannen zeiden 1 jaar na afstuderen te kiezen voor de psychiatrie, waren er al in werkzaam of noemden psychiatrie de eerste voorkeur over 5 jaar ($\chi^2 = 6,88$; $df = 1$; $p = 0,005$).

De beroepsvoorkeur voor psychiatrie van afgestudeerden aan het UMCU ten opzichte van oud-studenten van het VUmc (respectievelijk 7,1%

en 5,3%) verschilde niet significant ($\chi^2 = 0,81$; $df = 1$; $p = 0,241$). Dit gold ook voor het percentage dat psychiatrie als eerste voorkeur voor over 5 jaar opgaf (8,2 respectievelijk 6,3% voor UMCU en VUmc; $\chi^2 = 0,953$; $df = 1$; $p = 0,203$).

Van de recentst afgestudeerden werkte 10,5% in de psychiatrie en van de sinds 2 en 3 jaar afgestudeerden was dit 6,8 respectievelijk 8,5%.

Belangstellingsprofiel

In de vragenlijsten konden studenten en recent afgestudeerden ook hun waardering aangeven voor 47 aspecten van het medisch beroep. Hierbij werd bij degenen met een positieve voorkeur gekeken welke beroepsaspecten zij significant 'zeer aantrekkelijk' vonden. Hiermee was het mogelijk om na te gaan hoe respondenten met een positieve voorkeur voor de psychiatrie zich onderscheiden van de overige respondenten. Zoals in tabel 3 te zien is, hadden psychiatrisch geïnteresseerde studenten significant meer belangstelling dan andere studenten voor psychosociale en culturele kennis, communiceren, voorlichten van patiënten, begeleiden bij ziekte, jonge patiënten, langdurige relatie met patiënten, terminale aandoeningen, chronische aandoeningen, psychosociale aandoeningen, praatwerk, vertrouwensrelatie met patiënten, veel spreekuren en parttime werkmogelijkheden. Daarentegen vonden psychiatrisch geïnteresseerde studenten het (technisch) werken met apparatuur en het omgaan met acute aandoeningen significant minder aantrekkelijk.

Er was een verschil tussen mannen en vrouwen: psychiatrisch geïnteresseerde vrouwen leken een bredere belangstelling te hebben dan mannen

TABEL 2 Aantal (%) recent afgestudeerde artsen met voorkeur voor het beroep van psychiater of werkzaam als zodanig*

	Met eerste voorkeur voor psychiatrie ten tijde van artsexamen	Werkzaam in de psychiatrie	Met eerste voorkeur voor psychiatrie over 5 jaar
Mannen (n = 258)	10 (4,0)	46 (6,2)	37 (5,3)
Vrouwen (n = 458)	33 (7,3)	16 (10,0)	13 (8,2)
Allen (n = 716)	43 (6,0)	62 (8,7)	50 (7,0)

* Resultaten van een enquête ingevuld in 2002/03 door artsen die afgestudeerd waren in de periode 1 juli 1999-30 juni 2002 aan VUmc of UMCU.

TABEL 3 Aspecten van het medische beroep waarvoor het belangstellingsprofiel bij respondenten met een positieve voorkeur voor de psychiatrie zich significant onderscheidde van dat van de overige studenten en pas afgestudeerden*

	Studenten**					Recent afgestudeerden***		
	Allen	♂	♀	Vóór co's	Ná co's	Allen	♂	♀
Psychosociale en culturele kennis	++	++	++	++	++	++	++	++
Praatwerk	++	++	++	++	++	++	++	++
Psychosociale aandoeningen	++	++	++	++	++	++	+	++
Vertrouwensrelatie met patiënt	++	++	++	++	++	++		++
Kunnen communiceren	++	++	++	++	++	++	+	++
Langdurige relatie met patiënten	++	++	++	++	+			
Parttime werkmogelijkheden	++	++	+	++	+			
Begeiden bij ziekte	++	++	++	++				
Veel spreekuren	++	+	++	++				
Redeneervaardigheden	+			+		++		++
Jonge patiënten	++		++	++				
Chronische aandoeningen	++		+	+				
Terminale aandoeningen	++			++				
Voorlichten patiënten	++			++				
Kennis organisatie gezondheidszorg						++	++	
Improvisatietalent						++		++
Denkwerk						++		+
Diagnostiek						+		++
Farmacotherapeutische kennis						+		++
Overleg met collega's			+					
Behandelen								+
Technisch nauwkeurig werk	--	-	-	-	--			
Handigheid met apparatuur	--	-		-	-			
Anatomische kennis	-			--		--		
Acute aandoeningen	--		-		-			
Handvaardigheid					-	-		
Fysiek werk					--			
Zichtbare resultaten					--			
Teamwerk								
Chemische, fysische, biologische kennis								
Kennis van pathologie								
Kennis van epidemiologie								
Wetenschappelijke oriëntatie								
Voorkómen van ziekten								
Doorverwijzen								
Bestrijden van pijn en ongemak								
Oude patiënten								
Eenvoudige aandoeningen								
Meerdere aandoeningen tegelijk								
Gezonde personen								
Routinewerk								
Diversiteit								
Lange werkdagen								
Stressvol werk								
Onregelmatig werk								
Hoog inkomen								
Hoog aanzien								

* Resultaten van een enquête ingevuld in 2002/'03 door studenten geneeskunde en artsen die afgestudeerd waren in de periode 1 juli 1999-30 juni 2002 aan VUmc of UMCU.

** Allen (n = 663); ♂ (n = 197); ♀ (n = 466); vóór coschappen (n = 537); ná coschappen (n = 126).

*** Allen (n = 43); ♂ (n = 10); ♀ (n = 33).

De symbolen '+' en '-' geven aan: $p < 0,001$; '+' en '-' zijn niet significant, maar weerspiegelen een trend: $p < 0,01$.

met deze interesse. Ook was het opvallend dat de psychiatrisch geïnteresseerde studenten zich in de hogere jaren (na de coschappen) in hun belangstelling op veel minder punten onderscheidden dan de psychiatrisch geïnteresseerden in de lagere jaren (voor de coschappen); zij vonden dan ook meer aspecten van het medisch beroep juist onaantrekkelijk (fysiek werk, zichtbare resultaten), vergeleken met jongere studenten.

De verschillen tussen de studenten van beide universiteiten werden ook bekeken. Hierbij viel op dat psychiatrisch geïnteresseerde studenten van het VUmc een aantal aspecten significant aantrekkelijker vonden dan die van het UMCU, met name anatomische en psychosociale kennis, kunnen communiceren, behandelen van oude patiënten, diversiteit, teamwerk en overleg met collegae ($p < 0,01$).

De recent afgestudeerde psychiatrisch geïnteresseerde basisartsen hadden een belangstellingsprofiel dat vergelijkbaar was met dat van de studenten na de coschappen, zij het dat er meer belangstelling was voor zaken zoals improvisatietalent, farmacotherapeutische kennis en diagnostiek en minder voor anatomische kennis.

DISCUSSIE

De belangstelling voor psychiatrie daalt enigszins tussen het eerste en het laatste cohort studenten, vooral door verkleining van de groep die 'erover denkt' om psychiater te worden. Studenten hebben niet alleen hun belangstelling voor de psychiatrie, maar ook voor 36 andere specialismen gegeven. Het wel of niet graag willen uitoefenen van een specifiek beroep moet dan ook in deze context geïnterpreteerd worden. De dalende belangstelling over de breedte is waarschijnlijk een teken van een steeds meer gefocuste belangstelling voor een beperkt aantal vakgebieden. Waar studenten in de eerste jaren nog een brede oriëntatie hebben, worden zij gedurende het onderwijs en de coschappen steeds vakgerichter. Dit is ook te zien in de dalende belangstelling voor alle specialisaties tezamen.

Omdat het hier gaat om de uitkomsten van een dwarsdoorsnedeonderzoek, is het theoretisch denkbaar – maar onwaarschijnlijk gezien de grote studiepopulatie – dat niet het profiel en de belangstelling van studenten veranderen tijdens de opleiding, maar dat de instroomcohorten van elkaar verschillen.

De voorkeurspercentages van studenten komen overeen met die in de literatuur in Nederland (Schaapveld & Roetman 2004), maar het percentage recent afgestudeerden dat kiest voor de psychiatrie is lager dan wat de literatuur vermeldt. Significant meer vrouwen hebben interesse in het beroep van psychiater en dit is in overeenstemming met de literatuur (Du Moulin e.a. 2002).

Opvallend is dat de belangstelling voor de psychiatrie verschilt per universiteit, waarbij er meer belangstelling is bij studenten en afgestudeerden van het UMCU. Een mogelijke verklaring is een verschil in curriculum. Waar VUmc-studenten ten tijde van de enquête zes weken blokonderwijs en een zes weken durend coschap psychiatrie hadden (totaal 17,2 studiepunten volgens het European Credit Transfer System; ECTS), bevatte het Utrechtse curriculum voor deze respondenten in totaal 20 ECTS-punten psychiatrieonderwijs en -coschappen. Het is denkbaar dat een intensiever contact met psychiatrie de belangstelling voor het vak vergroot.

Een andere mogelijke verklaring is het meer neurobiologisch georiënteerde onderzoek van de afdeling Psychiatrie van het UMCU. Mogelijkerwijs wordt een meer 'neurobiologische' wetenschappelijke fundering door UMCU-studenten geneeskunde gezien als een aantrekkelijk aspect van het vak psychiatrie en leidt deze benadering ertoe dat zij sneller voor dit vak kiezen. Dat zou het andere, meer psychosociaal gerichte belangstellingsprofiel van de psychiatrisch geïnteresseerde VUmc-studenten kunnen verklaren. Een nader onderzoek gericht op kwantiteit en kwaliteit van de psychiatrische onderdelen in de opleiding geneeskunde van beide universiteiten zou deze hypothesen verder kunnen toetsen. Het responsverschil tussen VUmc en UMCU kan hier ook van

invloed zijn geweest, maar een soortgelijk verschil in belangstelling voor de huisartsgeneeskunde bij exact dezelfde populaties werd niet gevonden (Soethout e.a. 2005).

Opvallend zijn de door ons gevonden verschillen tussen mannen en vrouwen. Het lijkt erop dat psychiatrisch geïnteresseerde vrouwen belangstelling hebben voor meer beroepsaspecten dan mannen met deze interesse. Dat geldt zowel vóór als ná afstuderen, maar na het afstuderen maakt bij deze vrouwen de belangstelling voor zaken zoals veel spreekuren, klinisch redeneren, chronische en terminale aandoeningen en patiëntenvoorlichting plaats voor andere aspecten: denkwerk, diagnostiek en farmacotherapeutische kennis.

Ook valt op dat het belangstellingsprofiel van de psychiatrisch geïnteresseerde studenten beperkter wordt na de coschappen. Hieruit zou men op kunnen maken dat tijdens de coschappen duidelijk wordt wat studenten daadwerkelijk aantrekkelijk en minder aantrekkelijk vinden.

Wij concluderen dat over de hele studie circa 30% van de studenten belangstelling heeft voor de psychiatrie. Dat percentage daalt iets gedurende de studie, maar blijft hoger dan de gemiddelde belangstelling voor de 37 medische beroepen samen. Ongeveer 5-7% wil graag psychiater worden. Dat blijft vrij stabiel vanaf vroeg in de studie tot drie jaar na afstuderen. Deze belangstelling is iets groter bij vrouwen dan bij mannen en iets groter bij UMCU- dan bij VUMC-studenten. Om de instroom in de psychiatrische opleiding op peil te houden, zodat het percentage afgestudeerden dat kiest voor de psychiatrie gelijk is met het percentage psychiaters onder medisch specialisten (15%), is het zaak aan te sluiten bij de belangstelling van de groep studenten die 'denkt over' een carrière in de psychiatrie.

Het belangstellingsprofiel van de psychiatrisch geïnteresseerde respondenten vertoont op enkele kenmerkende gebieden significant grotere interesses dan dat van andere studenten en recent afgestudeerden, zoals voor psychosociale aspecten, communicatie, een vertrouwensrelatie hebben

met patiënten, chronisch zieken en begeleiding van patiënten. Het belangstellingsprofiel versmalt na de coschappen. Na afstuderen ontwikkelen de psychiatrisch geïnteresseerde vrouwen belangstelling voor enkele andere aspecten van het medisch beroep, zoals improvisatietalent, diagnostiek en farmacotherapie.

LITERATUUR

- Capaciteitsorgaan. (2006). *Capaciteitsplan 2005 voor de medische en tandheelkundige vervolgopleiding*. Utrecht: Capaciteitsorgaan. www.capaciteitsorgaan.nl.
- Cutler, J.L., Alspector, S.L., Harding, K.J., e.a. (2006). Medical students' perceptions of psychiatry as a career choice. *Academic Psychiatry*, 30, 144-149.
- Lambert, T.W., Goldacre, M.J., & Turner, G. (2006). Career choices of United Kingdom medical graduates of 2002: questionnaire survey. *Medical Education*, 40, 514-521.
- Lambert, T.W., Turner, G., Fazel, S., e.a. (2006). Reasons why some UK medical graduates who initially choose psychiatry do not pursue it as a long-term career. *Psychological Medicine*, 36, 679-684.
- Lugtenberg, M., Heiligers, P.J.M., & Hingstman, L. (2005). *Artsen en hun carrièrewensen, een literatuurverkenning*. Utrecht, NIVEL. <http://www.nivel.nl/pdf/artsen-en-hun-carrièrewensen-2005.pdf>.
- Malhi, G.S., Parker, G.B., Parker, K., e.a. (2002). Shrinking away from psychiatry? A survey of Australian medical students' interest in psychiatry. *The Australian and New Zealand Journal of Psychiatry*, 36, 416-423.
- Manassis, K., Katz, M., Lofchy, J., e.a. (2006). Choosing a career in psychiatry: influential factors within a medical school program. *Academic Psychiatry*, 30, 325-329.
- Meer psychiaters opleiden. (Nieuwsreflex). (2005). *Medisch Contact*, 21, 875.
- Moulin, M.F.M.T. du, Heymans, R.J.H.M., & Noordenbos, G. (2000). Genderfactoren in de keus voor opleiding tot medisch specialist. *Nederlands Tijdschrift voor Geneeskunde*, 144, 129-133.
- Newton, D.A., & Grayson, M.S. (2003). Trends in career choice by US medical school graduates. *The Journal of the American Medical Association*, 290, 1179-1182.
- Pronk, E. (2007). Psychiater gezocht: beroepsgroep eindigt voor vierde keer boven in banenthermometer. (Werk en inkomen). *Medisch Contact*, 16, 676-678.
- Roupret, M., Hupertan, V., & Chartier-Kastler, E. (2005). The choice of a medical career in a population of 600 second-cycle French

- medical students preparing the national-ranking exam. *Presse Médicale*, 34, 786-790.
- Schaapveld, K., & Roetman, D. (2004). De beroepskeuze van in Leiden afgestudeerde artsen. *Nederlands Tijdschrift voor Geneeskunde*, 148, 1544-1546.
- Soethout, M., Wigcheren, P. van, Stalman, W., e.a. (2004). Voorkeuren van studenten geneeskunde en recent afgestudeerden voor het beroep van huisarts. *Huisarts en Wetenschap*, 48, 12-15.
- Velden, L.F.J. van der, Hingstman, L., Nienoord-Bure, C.D., e.a. (2001) *Vraag en aanbod artsen: raming 2000-2010*. Utrecht, NIVEL, PRISMANT.
- Velden, L.F.J. van der, Hingstman L, & Windt, W. van der, e.a. (2003). Raming benodigde instroom per medische en tandheelkundige vervolgopleiding 2003-2012/2017/2020. Utrecht: NIVEL.
- Weissman, S.H., Haynes, R.A., Killian, C.D., e.a. (1994). A model to determine the influence of medical school on students' career choices: psychiatry, a case study. *Academic Medicine*, 69, 58-59.

AUTEURS

J.K. TIJDINK is werkzaam als arts-assistent in opleiding tot psychiater in het Sint Lucas Andreas Ziekenhuis te Amsterdam.

M.B.M. SOETHOUT is onderwijscoördinator Sociale Geneeskunde, VU medisch centrum, Amsterdam.

G.F. KOERSELMAN is hoogleraar psychiatrie aan het Universitair Medisch Centrum Utrecht.

TH.J. TEN CATE is hoogleraar medische onderwijskunde aan het Universitair Medisch Centrum Utrecht.

Correspondentieadres: J.K. Tijdink, Laan van Chartroise 77, 3551 ER Utrecht.

E-mail: joeritijdink@gmail.com.

Geen strijdige belangen meegedeeld.

Het artikel werd voor publicatie geaccepteerd op 21-6-2007.

SUMMARY

The interest shown by medical students and recently qualified doctors in a career in psychiatry – J.K. Tijdkink, M.B.M. Soethout, G.F. Koerselman, Th.J. ten Cate -

BACKGROUND In view of the current shortage of psychiatrists in the Netherlands it is important to find out what attracts medical students and recently qualified doctors to a career in psychiatry.

AIM To discover what aspects of psychiatry are of interest to medical students and recently qualified doctors and to determine what interest profile is suited to the practice of psychiatry.

METHOD Medical students and recently qualified doctors from the Free University medical school in Amsterdam and from Utrecht University medical school completed a questionnaire which investigated why certain specialisms, including psychiatry, were chosen as future careers, and which also examined the appeal of 47 aspects of a career in medicine.

RESULTS About 30% of the students expressed an interest in becoming psychiatrist. The interest was slightly greater among first-year students but decreased in the course of their medical training. About 6% of recently qualified doctors actually work in psychiatry and a larger percentage want to become psychiatrist in five years' time. The interest profile of persons interested in psychiatry differs from that of persons not interested in psychiatry and is different for men and women.

CONCLUSION The interest of students in a career in psychiatry decreases in the course of their medical training. This is in keeping with the general decrease in interest in any other career in medicine and probably reflects the current increasing focus on only one single medical specialism. The interest profile of persons interested in a career in psychiatry lies more in the communicative and psychosocial sphere and is focused in relationships that develop during long-term treatment rather than on medical-technical aspects. After qualifying as doctors, women with an interest in psychiatry often develop an interest in improvisation, diagnostics and pharmacotherapy.

[TIJDSCHRIFT VOOR PSYCHIATRIE 50(2008)1, 9-17]

KEYWORDS psychiatry, interest, medicine